

Aan: Ministerie Klimaat en Groene Groei
Betreft: Ontwerp Klimaatplan 2025-2035
Plaats: Breukelen
Datum: 5 december 2024

Geachte heer / dame,

Wij danken u voor de mogelijkheid onze inbreng te geven op het ontwerp Klimaatplan 2025-2035. Dit doen we vanuit de brede digitale sector, waar branchevereniging NLdigital namens 700 bedrijven in Nederland voor staat.

Het is positief dat de rol van digitalisering expliciet wordt erkend in het Klimaatplan met een aparte paragraaf. Hier zullen we specifiek op ingaan met een aantal aanvullende suggesties. Daarbij is het van belang digitalisering niet alleen als een apart thema te belichten, maar als integraal onderdeel van de oplossing te zien bij alle grote opgaven waar het klimaatplan over gaat. Bijvoorbeeld bij de passages over energiebesparing door efficiency verbetering, het slimme toekomstbestendig CO₂-vrij elektriciteitssysteem en intelligente monitoring in het kader van klimaatadaptatie. Ook in deze paragrafen zou de rol van digitalisering duidelijker benoemd mogen worden.

De directe scope 1 CO₂-emissie van de digitale sector in Nederland is deze beperkt doordat de sector bijna uitsluitend gebruik maakt van elektriciteit, opgewekt uit duurzame bronnen. Door direct en indirect mee te investeren in het aanbod van duurzaam opgewekte elektriciteit draagt de sector bij aan het eindbeeld van dit klimaatplan van een CO₂ vrij elektriciteitssysteem. Door de verdergaande digitalisering van de economie en samenleving zal het elektriciteitsverbruik van de sector, ondanks de grote efficiency verbeteringen, toenemen. Bij het formuleren van sectorale streefwaarden zal rekening moeten worden gehouden met zulke groeisectoren zoals de digitale sector om de Europese en Nederlandse ambities op digitaal vlak te kunnen verwezenlijken.

Bij de paragraaf over digitalisering (cursief) willen we de volgende aanvullingen ter overweging meegeven.

Digitalisering kan bijdragen aan de transities maar doet dat niet zondermeer. Digitalisering verandert het functioneren van de fysieke leefomgeving al vergaand. Het kan enerzijds bijdragen aan de energietransitie door de ontwikkeling van smart grids, vermindering van energieverbruik door efficiëntere productieprocessen en betere vraagsturing.

- ⇒ De Agenda Digitalisering Energiesysteem geeft strategisch richting aan de digitalisering van het energiesysteem, brengt lopende acties bij elkaar en identificeert de nodige aanvullende acties.

Anderzijds zorgt de groei van de digitale sector en het gebruik van digitale middelen zoals artificiële intelligentie voor meer stroom- en grondstoffenverbruik.

- ⇒ Om de groei van digitale diensten te ontkoppelen van de groei van het energie en grondstoffen verbruik wordt structureel geïnvesteerd in onderzoek en innovatie voor diverse digitale sleutel technologieën.

In de grondstoffentransitie kan het enerzijds bijdragen aan efficiëntie en registratie en hergebruik van materialen, bijvoorbeeld in de bouw. Zonder de juiste randvoorwaarden kan het echter ook bijdragen aan de versnelling van het industrieel verbruik van producten in de keten. Verder maakt digitalisering precisie landbouw mogelijk (minder milieubelasting), versnelt het duurzame productontwikkeling en draagt zo bij aan de voedseltransitie. Het verandert echter ook bredere consumptiepatronen; het maakt een verschuiving van eigendom naar gebruik mogelijk maar kan ook consumptie aanjagen. De samen hang van digitalisering met klimaatneutraliteit is dus niet eenduidig en niet zondermeer positief. Duurzame digitalisering vraagt om de juiste randvoorwaarden, sturing en stimulansen.

- ⇒ In het Actieplan Duurzame Digitalisering komen de verschillende initiatieven samen voor de verduurzaming van het digitale systeem en voor verduurzaming met behulp van digitalisering.

Deze programma's op gebied van digitalisering dragen direct bij aan de realisatie van het klimaatplan en zouden hier expliciet in genoemd mogen worden, om ze niet een tijdelijk, maar een meerjarig perspectief mee te geven.

